

מאה אחוז חלב ישראלי

בזכות אמנה בין היצרנים למחלבות ברמה גבוהה
שיכילו גם צירוף מדבקה ירוקה ל-100% חלב ישראלי

יוסי מלול - משק הבקר

hmb-malul@icba.org.il

האינטרס של יצרני החלב והמחלבות זהה בתחומים רבים. זה הזמן להסכים על אמנה משותפת ביניהם כדי להגן על יצרני החלב מפני הגידול בייבוא וייתן למחלבות תועלות חיוניות לשיפור עמדתן בשוק המזון בישראל - מעבר לעיזן של הסכמות ברמה גבוהה

איך שגלגל מסתובב לו

התהפוכות שעובר ענף החלב בעולם ובעקבותיו גם בישראל, ממחישות את מצבם של יצרני החלב שנמצאים במעמד של יצרני חומר גלם, שעם כל חשיבותם, מרחב התמרון שלהם נמוך לאין שיעור, מזה של התעשייה. המחסור בחלב בעולם, לפני כשלוש שנים, וההתייקרות גדולה במחירו, הביאו גופים רבים בתעשיית המזון לדרוש חלב טרי מקומי, כמרכיב מרכזי בהרכב הייצור שלהם. יבואנים רבים שכבר התרגלו לאבקת חלב ולחמאה מיובאות, פנו למועצת החלב ודרשו לקבל, גם הם, מהחלב של יצרני ישראל - זה היה כדאי להם.

הייבוא הוא האיום הגדול על כל הענף - מחלבות ויצרנים כאחד. גם אם כדאי לייבא בטווח הקצר ולמוצרים אחרים, אזי פתיחה קבועה של המשק לייבוא, תאפשר לגורמים נוספים להיכנס ולסכן את כל השותפים לענף

הרפתנים נענו לאתגר שהועמד על ידי המתכננים, "החזיקו כל זנב", שיפרו הזנה, צופפו פרות וייצרו יותר ויותר, בעלות שולית הולכת וגדלה. וכמו שקורה בחיים, הגלגל התהפך שוב, מחיר חומרי הגלם החלביים בעולם ירדו בתלילות, ניתן להשיג מגוון של אבקה וחמאה במחירים שמשאירים רווח - היבואנים "התאדו" מתוצרת ישראל וחזרו לייבא. גם חלק מהמחלבות, שאנחנו עובדים איתן באופן סדיר, ניצלו את המחירים האטרקטיביים בעולם ואת הפתיחה של המכסים, על ידי מועצת החלב והממשלה וייבאו, יותר מהצרכים המידיים שלהם, גם לתקופות מאוחרות יותר, שהרי המחירים מאוד מפתים להרוויח עוד. בהמשך הגלגל, חוזרים ליצרני חומר הגלם ואומרים להם, "תעצרו כי אין מה לעשות עם עודפי החלב". הרפתנים, ממושמיים כתמיד, מוכרים פרות ועושים מאמץ להקטין ייצור, באופן מדורג.

כך נשארנו עם עודפי אבקה וחמאה שהלכו וגדלו והגיעו לשיא של כל

מאה אחוז חלב ישראלי

סמליל על כל מוצר

במאבק על עתידה של תנובה נחתם הסכם בין תנובה להתאחדות מגדלי בקר, למשך 15 שנה, ובו הוסכם במפורש, בין היתר:

1. מדיניות קבוצת תנובה במשק החלב
 - 1.1 קבוצת תנובה תתמוך בתכנון משק החלב בישראל ובקיום משטר מכסות חלב אפקטיבי בישראל וכן תתנגד לכל מהלך הנוגע לרגולציה של הענף, אשר עשוי לפגוע בתכנון משק החלב בישראל ובקיום משטר המכסות. תנובה תתמוך בכך שקביעת היקף המכסות תתבסס על צריכתו הכוללת בפועל (ע"י כלל המחלבות) של חלב גולמי.
 - 1.2 קבוצת תנובה תתמוך במדיניות הלאומית של הגנה על הייצור המקומי בישראל ותפעל למניעת הגדלת חשיפת משק החלב המקומי לייבוא.

על בסיס ההסכם עם תנובה ניתן להרחיב את היקף ההסכמות לכדי אמנה בין המחלבות (במשותף, או עם כל אחת בנפרד) לבין היצרנים, שבה כל אחד יתרום את חלקו לקידום הענף ולרווחת חבריו

תרומת היצרנים

1. אספקת מלוא הביקושים המקומיים לחלב גולמי, בכמות ובאיכות הראויה.
2. ייצור של כל צריכת החלב בעונת הקיץ - לשם כך, יש להגיע להסכמות על מכסה ב' לעונת הקיץ. מי שייצר חלב במכסה ב' יקבל מחיר כלכלי נמוך יותר בחורף ומחיר מלא בקיץ. החשבון הסופי ייגזר מההסכמות בין היצרנים, מועצת החלב והמחלבות, להשתתפות בעלויות הפיננסי.
3. הגדרה משותפת של נושאי סביבה שיש בהם להעלות את תדמית הענף בעיני האזרחים-הצרכנים ולשפר את פוטנציאל השיווק של ענף החלב - "רפת ירוקה": רווחת הפרה, בקרת מזונות, חיסכון ומחזור מים, עמידה בדרישות איכות הסביבה, אנרגיה סולרית, טיפוח

הזמנים כ-10,000 טון אבקה. קשה לייצא כי העולם מוצף, הדרישות של הקונים עולות ומאמירות והענף משקיע עשרות רבות של מיליוני שקלים בפינוי עודפי החלב.

הייבוא של מוצרי חלב וחומרי גלם חלביים

הייבוא הולך וגדל, הוא מתרחב למוצרים ולשמות שונים: מוצרים מוגמרים, רכיבי חלב לתהליכי ייצור (מחמצות ותוספים חיוניים), אבקת חלב כחושה ושמנה, חמאה תעשייתית, קזאינטים, וכיום הלהיט הוא תערובות חלב, בהרכבים ובשמות שונים שנועדים לעקוף את המכס ולקבל פטורים ממס.

יש להגיע להסכמות על מכסה ב' לעונת הקיץ. מי שייצר חלב במכסה ב' יקבל מחיר כלכלי נמוך יותר בחורף ומחיר מלא בקיץ. החשבון הסופי ייגזר מההסכמות בין היצרנים, מועצת החלב והמחלבות, להשתתפות בעלויות הפיננסי

היקף הסחר העולמי ברכיבי חלב מסתכם ב-6%-7% ואילו הייבוא לישראל כבר הגיע ל-20% והוא נמצא בעלייה מתמדת. הייבוא הוא האיום הגדול על כל הענף - מחלבות ויצרנים כאחד. גם אם כדאי לייבא בטווח הקצר ולמוצרים אחדים, אזי פתיחה קבועה של המשק לייבוא, תאפשר לגורמים נוספים להיכנס ולסכן את כל השותפים לענף ולכן יש עניין משותף של כולנו, להתנגד לייבוא ולהרגיל את הצרכן הישראלי לאכול מוצרי חלב מתוצרת ישראלית, שאם לא כן, הוא יצרוך מוצרים מתוצרת זרה וכולנו נפסיד.

מסקרים שנעשו בעבר על ידי מועצת החלב נמצא שהצרכן הישראלי נאמן לתוצרת ישראל ומעדיף אותה על פני הייבוא - הבעיה העיקרית היא חומרי הגלם החלביים.

אמנה בין היצרנים למחלבות

האינטרס של כל השותפים לענף זהה בתחומים רבים. שני הצדדים - יצרנים ומחלבות, מתפרנסים מהחלטות הצרכן, שמעדיף מוצרי חלב על פני מוצרים תחליפיים אחרים. אנחנו רוצים שיקנה תוצר של המחלבות הישראליות וגם רוצים שזה יהיה מחומרי גלם ישראליים, שאותם מייצרים הרפתנים בישראל.

יש מקום לאמנה בין היצרנים למחלבות, בשיתוף מועצת החלב, על כללי עבודה משותפים ושקופים.

גבינות יכולות לשאת תויות

ייבוא מוצרים וחומרי גלם חלביים לישראל

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	
323	434	272	366	272	359	148	גבינה טרייה
146	91	214	106	76	128	22	גבינה מגורדת 3
175	297	288	739	1,100	523	297	גבינה מעובדת
51	40	42	49	70	63	48	גידים כחולים
938	999	1,201	1,575	1,560	1,227	1,181	גבינות קשות
1,633	1,861	2,017	2,835	3,078	2,300	1,897	סך הכול גבינות
643	677	689	606	783	620	591	ג'מיד - יוגורט מוקשה
588	614	700	429	407	526	522	חמאה
6,406	5,076	3,294	3,218	2,954	2,532	2,317	אבקה מחלב כחוש
2,677	3,132	3,538	4,096	3,626	3,395	3,623	אבקה מחלב מלא
383	318	268	332	575	529	627	חלב מרוכז
972	2,163	4,155	4,463	3,769	3,461	3,397	חלבוני חלב מרוכזים
2,703	2,152	2,557	2,413	2,344	1,908	1,467	אבקת מי גבינה
952	954	619	586	689	565	738	גלידות
5,227	3,679	2,929	2,637	2,547	2420	אין נתונים	תחליפי גבינה
4,809	1,513	2,571	3,162	2,788	2,737	אין נתונים	תערובות המכילות חלבוני חלב

המקור - שנתון 2008 של מועצת החלב

אפשר גם בכחול

חשוב לשים תווית גם על החמאה

מועצת החלב

1. תשמש כשותף מלא להסכמה על האמנה
2. תפעל לרכז את כל הנתונים על יבוא רכיבי החלב ומוצריה וכן על הדרישות המקצועיות לתוספים מיוחדים.
3. תיזום מהלך יצירתי לאספקה מלאה של חלב הקיץ ומכירה של העודפים שיצטברו בחורף.
4. תצא במסע פרסום לנושא - "100% חלב ישראלי", בנוסף למסע המוצלח של "3 ביום".

אמנה משותפת בין היצרנים למחלבות, בשיתוף מועצת החלב, תביא להקטנת משמעותית של הייבוא, למילוי הצרכים של המחלבות בחלב גולמי בקיץ, לשיפור תדמיתו של הענף, להגברת ההזדהות של הצרכן עם ענף החלב, ולהצבת מערכת היחסים בין הצדדים, על מישור של אמון הדדי והצלחה משותפת. ■

העובד ברפת, טיפוח סביבת הרפת.

התחייבות המחלבות

1. שימוש בחלב טרי בכל תהליכי הייצור ובכל המוצרים שהמחלבות מייצרות.
2. מוצרי החלב שיש בהם 100% חלב ישראלי, ישאו תווית שתעוצב בדומה לתווית במאמר זה. זהו תו ישראלי "כחול לבן", בצבע ירוק. את התווית ניתן לשים כבר היום על רוב מוצרי החלב, חלב שתייה, גבינות למיניהן, חמאה ועוד.
3. יעשה מאמץ לפתח בישראל את המחמצות והתוספים למוצרים שמיובאים כיום. אם במפעל מי הגבינה באלון תבור או במחלקות אחרות במחלבות.
4. מכלול נושאי יבוא רכיבי חלב, לסוגיהם, יהיו שקופים וגלויים באמצעות מועצת החלב.
5. שיתוף פעולה מלא במאמצים לייצר את מלוא הביקושים בקיץ.